

CROSSING BORDERS

Κινήματα και αγώνες της μετανάστευσης

Στηρίξτε το δελτίο μας, διαδώστε τόσο την ηλεκτρονική όσο και την έντυπη έκδοση. Μπορείτε να το βρείτε σε διάφορες γλώσσες στην ιστοσελίδα μας: www.noborder.org/crossing_borders Επικοινωνία: frassainfo@kein.org

FrontExplode:

Ενάντια στο συνοριακό καθεστώς

Ποτέ ως τώρα δεν είχαμε βιώσει μια κατασκήνωση NoBorder στα σύνορα της ΕΕ στην οποία η πολιτική διαμαρτυρία και οι κοινωνικοί αγώνες για την ελευθερία της μετακίνησης να είναι τόσο αλληλεπένδετοι, όπως τον περασμένο Αύγουστο στη Λέσβο της Ελλάδας. Μια νέα διάσταση των αγώνων της μεταναστευτικής εργασίας εμφανίστηκε τη «μέρα χωρίς μετανάστες» στην Ιταλία την 1η Μαρτίου. Και οι δύο κινητοποιήσεις (βλ. σελ. 6) υπήρξαν εντυπωσιακές, και όχι μόνο ως προς τις επιπτώσεις τους· πιστεύουμε ότι και οι δύο εμπειρίες αποτελούν ακρογωνιαίους λίθους για να αναπτύξουμε και να εντείνουμε μια συνολική πάλη ενάντια στο σύγχρονο απαρτχάιντ: ένα μεταναστευτικό καθεστώς το οποίο συνδυάζει τον αποκλεισμό και τις απελάσεις με την εκμετάλλευση και την επιθετική απορρόφηση.

«No border lasts forever!» Με αυτό τον αμφίσημο τίτλο [«Το NoBorder κρατά για πάντα/ κανένα σύνορο δεν κρατά για πάντα»] δημοσιεύθηκε πρόσφατα μια έκκληση από το Δίκτυο Welcome to Europe. Από τη μια πλευρά, αναφέρεται στις κινήσεις και τα δίκτυα της μετανάστευσης, οι οποίες διαρκώς υπονομεύουν και αμφισβητούν το συνοριακό καθεστώς και το σύστημα των εθνών κρατών. Από την άλλη, το δίκτυο NoBorder -παρά τη διάχυτη δομή του- έχει ήδη πίσω του πάνω από δέκα χρόνια διεθνικών κινητοποιήσεων, ενώ είναι ίσως ακόμη πιο ζωντανό μέσα από συνεχείς αποκεντρωμένες δράσεις. Η νέα έκκληση προσπαθεί να διασυνδέσει την ερχόμενη σειρά διεθνικών κινητοποιήσεων (βλ. σελίδα 2), και ένα βασικό κοινό σημείο αναφοράς είναι ο αγώνας κατά του Frontex: «Πριν από 5 χρόνια, το Μάιο του 2005, ο Frontex (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνόρων) ξεκίνησε τις εργασίες του με κάποια πιλοτικά σχέδια. Σήμερα, ο Frontex εμπλέκεται μόνιμα σε στρατιωτικοποιημένες θα-

λάσεις και χερσαίες επιχειρήσεις εναντίον προσφύγων και μεταναστών στα ευρωπαϊκά σύνορα, καθώς και στο συντονισμό απελάσεων με τσάρτερ. Ο Frontex είναι κινητήρια δύναμη σε διάφορα επίπεδα, εντατικοποιώντας ένα καταπιεστικό σύστημα ελέγχου της μετανάστευσης ακόμη και πέρα απ' τα σύνορα της ΕΕ. Στο πλαίσιο της αποστολής του για την καταπολέμηση της λεγόμενης παράνομης μετανάστευσης, ο Frontex είναι διατεθειμένος να ανεχθεί το θάνατο χιλιάδων προσφύγων στη Μεσόγειο και τον Ατλαντικό Ωκεανό. Έτσι, ο Frontex αποτελεί έναν από τους κύριους αντιπάλους στον αγώνα μας για την ελευθερία της μετακίνησης» (η έκκληση υπάρχει στο ► www.noborder.org). Αναδεικνύοντας ορισμένες βασικές πτυχές της λειτουργίας και του ρόλου του Frontex στο συνοριακό καθεστώς (βλ. σελ. 2 και 4), η νέα πολύγλωσση έκδοση του CROSSING BORDERS φιλοδοξεί να αποτελέσει συμβολή και έμπνευση για τις κινητοποιήσεις και τους αγώνες των επόμενων μηνών.

Στο μεταξύ, στις ΗΠΑ, ο γιορτασμός της Πρωτομαγιάς του 2010 υπήρξε ο μεγαλύτερος από την εποχή του «Μεγάλου Αμερικανικού Μπουϊκοτάζ» του 2006. Χιλιάδες μετανάστες σε όλη τη χώρα πορεύτηκαν διεκδικώντας «νομιμοποίηση τώρα, τέρμα στις απελάσεις, κανείς δεν είναι παράνομος» και υψώνοντας τη φωνή τους ως εργαζόμενοι. Το κίνημα είχε αποδυναμωθεί μετά τη μερική νίκη του 2006, όταν είχε αποκρουστεί ένας δρακόντειος νόμος, και τώρα υπάρχει ένα μίγμα από προσδοκίες και από αναγκαιότητα για μια νέα αντεπίθεση, εναντίον του νέου νόμου της Αριζόνα. Η νομιμοποίηση δεν έχει έλθει ακόμα και ο αγώνας θα είναι μακρύς, αλλά πουθενά δεν είναι τόσο ξεκάθαρο ότι «τα δικαιώματα των μεταναστών είναι εργατικά δικαιώματα» όσο στις ΗΠΑ.

Είναι σαφές: η πάλη μας ενάντια στο Frontex είναι διεθνική πάλη, και αυτό που συνδέει τους αγώνες στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ είναι κάτι παραπάνω από αλληλεγγύη. Όσα διακυβεύονται μέσα και γύρω από την Ευρώπη πρέπει να γίνουν αντιληπτά σε συνδυασμό με όσα συμβαίνουν στα σύνορα ΗΠΑ/ Μεξικού, στους αμερικανικούς χώρους εργασίας και σε άλλες παραμεθόριες περιοχές του κόσμου. Η εργατική μετανάστευση είναι μια παγκόσμια διαδικασία και παντού παρόμοια καθεστώτα ελέγχου κατά των μεταναστών απειλούν την ελευθερία όλων των εργαζομένων και αποδυναμώνουν τα εργατικά κινήματα. Αν όμως τα σύνορα είναι παντού, εμείς βλέπουμε ότι και οι αγώνες της μετανάστευσης είναι παντού. Δουλειά μας είναι να σκεφτούμε σε διεθνικό επίπεδο μέσα σε αυτή την πολυεστιακή πάλη: ας συμβάλουμε απ' τη μεριά μας να τιναχτεί στον αέρα ο Frontex - FrontExplode!

Διεθνικό ενημερωτικό δελτίο
8ο τεύχος, Μάιος 2010

Νέα διεθνική αλυσίδα δράσεων

Τους επόμενους μήνες, έχετε τη δυνατότητα να πάρετε μέρος σε μια νέα σειρά διαμαρτυριών και δράσεων που θα πραγματοποιηθούν σε όλη την Ευρώπη και πέρα απ' αυτή. Ο αγώνας κατά του ευρωπαϊκού συνοριακού καθεστώτος και η διεκδίκηση της ελευθερίας μετακίνησης είναι κοινά στοιχεία σε όλες τις κινητοποιήσεις:

Συνέδριο και διαμαρτυρία στη Βαρσοβία στις 23 και 24 Μαΐου, όταν ο Frontex γιορτάζει κυνικά την πέμπτη επέτειό του με την «Ημέρα του συνοριακού φρουρού», ενώ οργανώνει και μια έκθεση «Τεχνολογίας Παρακολούθησης για τον Έλεγχο των Συνόρων». Περισσότερες πληροφορίες σύντομα στο ► www.noborder.org

Εβδομάδα δράσης κατά του μηχανισμού των απελάσεων από 1 ως 6 Ιουνίου, μια εβδομάδα αποκεντρωμένων διαμαρτυριών ενάντια στις εκποτίσεις με τσάρτερ και τον Frontex, βλ. ► stopdeportation.net/node/41

Καραβάνι-Φεστιβάλ στην Ιένα από 4 ως 6 Ιουνίου: «Ενωμένοι ενάντια στην αποικιοκρατική αδικία - στη μνήμη των νεκρών θυμάτων της Ευρώπης Φρούριο», βλ. ► www.karawane-festival.org

Θαλάσσιες επιχειρήσεις, Eurosur και νέες συνοριακές τεχνολογίες: Frontex - η κινητήρια δύναμη στον πόλεμο κατά των Boat people και των μεταναστών χωρίς χαρτιά

Το πλαίσιο έχει οριστεί σαφώς στο πρόγραμμα της Στοκχόλμης, το νέο πενταετές πρόγραμμα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Συμβουλίου της ΕΕ, το οποίο εγκρίθηκε τον περασμένο Δεκέμβριο: «Η Ευρώπη θα χρειασθεί μια ευέλικτη μεταναστευτική πολιτική που να στηρίζεται στη ζήτηση της αγοράς εργασίας και να προσαρμόζεται στις ανάγκες των εθνικών αγορών εργασίας των κρατών μελών. ... Η Ευρώπη χρειάζεται στρατηγική και συστηματική χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων της σφαιρικής προσέγγισης της μετανάστευσης από την ΕΕ -μεταναστευτικά χαρακτηριστικά, μεταναστευτικές αποστολές, πλατφόρμες συνεργασίας όσον αφορά τη μετανάστευση και την ανάπτυξη και εταιρικές σχέσεις για την κινητικότητα- για μακροπρόθεσμη συνεργασία ως προς όλες τις διαστάσεις της συγκεκριμένης πολιτικής σε στενή σύμπραξη με επιλεγμένες τρίτες χώρες κατά μήκος των κύριων μεταναστευτικών οδών...». Ο βασικός πρωταγωνιστής αναφερόταν και αυτός πολλές φορές στο έγγραφο: ο Frontex. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, η ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνόρων αποτελεί κομβικό ζήτημα.

Ήταν εξ αρχής σαφές ότι τα θαλάσσια σύνορα έχουν ιδιαίτερη σημασία για τον Frontex. Η πρώτη μείζων κοινή επιχείρηση μετά την ίδρυση του οργανισμού το 2004 πραγματοποιήθηκε σε θαλάσσια σύνορα, και οι επιχειρήσεις αυτές αναπτύχθηκαν γρήγορα, τόσο ως προς το πεδίο όσο και ως προς τη διάρκειά τους. Αυτό αντανakλάται και στους προϋπολογισμούς, όπου οι δαπάνες για θαλάσσιες επιχειρήσεις ήταν ανέκαθεν το μεγαλύτερο κονδύλι. Η ιδιαίτερη προσοχή που αφιερώνει ο Frontex στα θαλάσσια σύνορα ίσως προκύπτει από τον ιδιαίτερο χαρακτήρα τους: δεν υπάρχει σαφής μεθόριος με συνοριακά φυλάκια και φράχτες· υπάρχει μόνο μια ευρεία, διάχυτη περιοχή,

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ στην Κωνσταντινούπολη από 1 ως 4 Ιουλίου, με εργαστήρια και διαμαρτυρίες ενάντια στο Frontex και την εξωτερική του συνοριακού καθεστώτος της ΕΕ. Περισσότερα σύντομα στο ► www.noborder.org

Διάσπαρτες δραστηριότητες NoBorder στην Ελλάδα από 25 Αυγούστου ως 12 Σεπτεμβρίου 2010, όπου έχει αναγγελθεί η μεγαλύτερη θαλάσσια επιχείρηση του Frontex, καθώς και η εμπλοκή του στη δημιουργία νέων κέντρων διαλογής και στο συντονισμό των εκποτίσεων με τσάρτερ στα νησιά της Λέσβου και Σάμου - βλ. ► lesvos09.antira.info

Nobordercamp στις Βρυξέλλες από 24 Σεπτεμβρίου έως 3 Οκτωβρίου, με δράσεις κατά του μεταναστευτικού καθεστώτος της ΕΕ στο κέντρο λήψης αποφάσεων της ΕΕ - βλ. ► nobordersbxl.noblogs.org

Μέρες μνήμης στη Μελίγια πριν τις 7 Οκτωβρίου, με συνέδριο στην Oujda - περισσότερα σύντομα στο ► www.noborder.org

ένα «συγκεκριμένο όριο του κράτους δικαίου» -εξαιρετικό έδαφος πειραματισμού για έναν οργανισμό ο οποίος προσπαθεί να επινοήσει, να δοκιμάσει και τελικά να καθιερώσει μια νέα μορφή «διαχείρισης συνόρων». Μέσα σε όλη αυτή τη διαδικασία χάνονται τα δικαιώματα και, συχνά, η ίδια η ζωή των μεταναστών. Χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν στη θάλασσα και λόγω παράνομων απωθήσεων, οι οποίες αποκαλούνται «αναχαιτίσεις και εκτροπές», και είναι η καθημερινή δουλειά του Frontex: άλλοτε στις ακτές της Δυτικής Αφρικής (επιχείρηση Ήρα) και άλλοτε στη Μεσόγειο Θάλασσα (επιχείρηση Ναυτίλος) ή γύρω από τα νησιά του Αιγαίου (επιχείρηση Ποσειδώνας).

Φυσικά οι Ισπανοί, Ιταλοί ή Έλληνες συνοροφύλακες εξακολουθούν να παίζουν κεντρικό και συχνά χειρότερο ρόλο στο να σταματάνε τους μετανάστες και τους πρόσφυγες και να τους ξαναγυρίζουν στη Σενεγάλη, τη Λιβύη ή την Τουρκία. Αλλά ο στρατιωτικοποιημένος στόλος

του Frontex δεν ανέχεται μόνο τη θανάσιμη επικίνδυνη πρακτική της καταδίωξης και της παράνομης απέλασης προσφύγων και μεταναστών. Ο Frontex διευθύνει, συντονίζει και αξιολογεί τον πόλεμο αυτό κατά των μεταναστών, με σκοπό βαθμιαία να διαμορφώσει μια νέα πρακτική αποτροπής.

«Επιπλέον, ο Frontex είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Επιτήρησης των Συνόρων (Eurosur) ώστε να εξασφαλισθεί ότι θα καθιερωθεί, το αργότερο έως το 2013, η αναγκαία συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και με τον οργανισμό FRONTEX για την ανταλλαγή δεδομένων επιτήρησης που συνδέονται με τα ανατολικά και τα νότια σύνορα» (πρόγραμμα της Στοκχόλμης). Οι επιχειρήσεις του Frontex σε χερσαία σύνορα και σε αεροδρόμια εξακολουθούν να είναι περιορισμένες και συχνά απλώς σε πιλοτικό επίπεδο ακόμα. Όπως όμως ρητά αναφέρεται στο πρόγραμμα της Στοκχόλμης, ο Frontex αναμένεται να εκτιμήσει τι πραγματικά σημαίνει «ευρωπαϊκή διαχείριση των συνόρων υπό κοινή ευθύνη». EuroSUR είναι το όνομα ενός φιλόδοξου, ολοκληρωμένου συστήματος επιτήρησης, και η ανάπτυξή του αναφέρεται ότι πρέπει να εκτελεστεί με κάθε αναγκαίο τεχνολογικό μέσο! Δορυφόροι, μη επανδρωμένα αεροπλάνα, και γενικά όλες οι μορφές διαθέσιμου εξοπλισμού θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν και να «ενσωματωθούν» σε αυτό το ευρύτερο σύστημα. Χάι-τεκ εταιρίες καλούνται να αναπτύξουν συγκεκριμένα εργαλεία. «Οι δυνατότητες των νέων τεχνολογιών εμπεριέχουν μεγάλο δυναμικό ώστε να καταστεί ακόμη αποτελεσματικότερη αλλά και ασφαλέστερη η διαχείριση των συνόρων. Αυτό περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη χρήση πυλών για αυτοματοποιημένο έλεγχο στα σύνορα. Το Ευρωπαϊκό Συμβού-

λιο σημειώνει τις μελέτες που διεξάγονται στο πλαίσιο του Frontex στον τομέα αυτό και ενθαρρύνει τον οργανισμό να συνεχίσει τις εργασίες του για τη διαπίστωση των βέλτιστων πρακτικών...». Το απόσπασμα αυτό από το πρόγραμμα της Στοκχόλμης δεν αναφέρεται μόνο στα εξωτερικά σύνορα. Τόσο ο Frontex όσο και η Επιτροπή της ΕΕ γνωρίζουν ότι η πλειοψηφία όσων ζουν στην ΕΕ, παρά την έλλειψη των απαιτούμενων αδειών διαμονής, είχαν αρχικά καταγραφεί νόμιμα, αλλά απλώς δεν έφυγαν όταν έληξαν οι βίζες τους (είναι οι λεγόμενοι «visa overstayer»). Κατόπιν τούτου, εδώ και 2 χρόνια έχει ήδη προταθεί ένα νέο σύστημα «εισόδου-εξόδου», το οποίο, σε συνδυασμό με το επερχόμενο «Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις» θα επιτρέψει τον εντοπισμό ατόμων μέσα στον ευρωπαϊκό πληθυσμό, σε μεγάλο βαθμό με τη χρήση βιομετρικής τεχνολογίας.

Ο Frontex έχει μάθει τα τελευταία χρόνια και προσπαθεί να βελτιώσει τη φήμη του, που όλο και χειροτερεύει. Αυτοπαρουσιάζεται ως ουδέτερος οργανισμός, ο οποίος απλώς παρέχει τεχνολογία για την καθιέρωση «βέλτιστων πρακτικών». Χρησιμοποιεί ακόμη και τη ρητορική των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παριστάνοντας ότι τα μέτρα του συμβάλλουν στη διάσωση των boat people. Αλλά αυτές οι κενές ρητορείες δεν μπορούν να κρύψουν την πραγματική αποστολή του. Είτε εναντίον των sans papiers στο εσωτερικό της ΕΕ, είτε σε βάρος boat people στα εξωτερικά της σύνορα, ο Frontex διατηρεί ξεκάθαρα θέση-κλειδί στην «καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης». Γι' αυτό, το νέο κήλεσμα του δικτύου Welcome to Europe αναφέρει: Ο Frontex αποτελεί έναν από τους κύριους αντιπάλους στον αγώνα μας για την ελευθερία της μετακίνησης». Ας τον πολεμήσουμε με κάθε μέσο!

Καμπάνια κατά του Frontex – πώς γίνεται αυτό;!

- Βοηθήστε να διανεμηθεί αυτό το ενημερωτικό δελτίο, άλλα υπάρχοντα υλικά και η ταινία κατά του Frontex, την οποία μπορείτε να βρείτε στο <http://frontexplode.eu/>
- Βοηθήστε σε κριτικές έρευνες για επιχειρήσεις του Frontex στα εξωτερικά σύνορα και για απελάσεις με τσάρτερ, οι οποίες θα δημοσιευθούν στο frontexwatch: <http://frontex.antira.info/>
- Ακολουθήστε και παρενοχλήστε τους εκπροσώπους του Frontex σε δημόσιες εκδηλώσεις, σεμινάρια και επιμορφώσεις (όπως συνέβη στο Λύμπεκ, στη Βρέμη και το Λονδίνο)!
- Ακολουθήστε και παρενοχλήστε επιχειρήσεις του Frontex, όπως επιχειρήθηκε στη Λέσβο!
- Περιλάβετε διαμαρτυρίες κατά του Frontex σε δράσεις εναντίον απελάσεων σε αεροδρόμια!
- Καταγγείλτε τις εταιρείες υψηλής τεχνολογίας που συνεργάζονται με τον Frontex και του παραδίδουν εξοπλισμό επιτήρησης -βλ. την εκστρατεία στη Βρέμη <http://ziviles-bremen.noblogs.org/>
- Πάρτε μέρος σε μία ή περισσότερες κινητοποιήσεις από αυτές που αναφέρονται στην πρώτη σελίδα αυτού του τεύχους!
- Πάρτε μέρος στις αρχικές προετοιμασίες για καρβάνια διαμαρτυρίας προς το Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ στο Ντακάρ της Σενεγάλης το Φεβρουάριο του 2011, με δραστηριότητες κατά του Frontex στη Δυτική Αφρική!
- Οργανώστε τις δικές σας δημιουργικές δράσεις FrontExplode!

Frontex – ένας οργανισμός απελάσεων;

Ένα από τα καθήκοντα για τα οποία είναι γνωστός ο Frontex είναι η «αναχαίτιση» των μεταναστών με κοινές περιπολίες και επιχειρήσεις στα σύνορα της ΕΕ. Όμως, ένα από τα βασικά προβλήματα είναι: τι θα κάνουν τα κράτη μέλη της ΕΕ με τους «αναχαϊσμένους» μετανάστες; Δεν είναι τόσο εύκολο να τους ξαναστείλουν στην εκτός ΕΕ χώρα από όπου προέρχονται εάν δεν υπάρχει συμφωνία επανεισδοχής, ιδίως όσον αφορά τους διερχόμενους μετανάστες. Επίσης, από οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων ασκείται η κριτική ότι κάθε «επαναπροώθηση» μεταναστών οι οποίοι «στην πραγματικότητα» θα μπορούσαν να είναι πρόσφυγες/ αιτούντες άσυλο, είναι παράνομη (βλ. την πλέον πρόσφατη απόφαση της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης Κατά των Βασανιστηρίων η οποία κηρύσσει παράνομες απελάσεις προς στη Λιβύη που έγιναν από κοινές περιπολίες με την Ιταλία). Το να σταλούν οι μετανάστες πίσω στις χώρες καταγωγής τους συχνά είναι ακόμη πιο δύσκολο, αν δεν έχουν έγγραφα ή/ και δεν υπάρχει συμφωνία επανεισδοχής· ενώ οι απελάσεις με αεροπλάνο είναι ακριβές, συχνά δε προκαλούν αντίσταση, όχι μόνο από τον υπό απέλαση, αλλά και από επιβάτες και μέλη του πληρώματος.

Για όλους αυτούς τους λόγους, τα κράτη μέλη της ΕΕ επινόησαν πολυάριθμα μέτρα:

~ κάνουν «εξακριβώσεις» μεταναστών μέσω ακροάσεων με πρεσβείες και αμφίβολους «ειδικούς» -αλλά υπήρξαν διαμαρτυρίες από τους ενδιαφερόμενους μετανάστες και αντιρατσιστικές οργανώσεις,

~ ασκούν πίεση σε τρίτες χώρες για να υπογράψουν «συμφωνίες συνεργασίας» -αλλά υπήρξε και υπάρχει αντίσταση, εκτός των άλλων και από κυβερνήσεις που ενδιαφέρονται για τα εμβάσματα των υπηκόων τους οι οποίοι βρίσκονται σε χώρες της ΕΕ,

~ να οργανώνουν «κοινές επιχειρήσεις επαναπατρισμού» -αλλά υπήρξαν διαδηλώσεις και δράσεις σε αεροδρόμια όπως το 2008 στο Αμβούργο, απ' όπου πραγματοποιήθηκαν τουλάχιστον οκτώ από κοινού απελάσεις προς αφρικανικές χώρες, το 2009 στο Λονδίνο και το 2010 στη Βιέννη, και κατά αεροπορικών εταιρειών όπως η Air Berlin, η οποία απέλασε ανθρώπους προς το Βιετνάμ τον Ιούνιο του 2009 μετά

από ανακρίσεις στην Πολωνία και τη Γερμανία με τη συμμετοχή της μυστικής αστυνομίας του Βιετνάμ και δύο ατόμων από το Frontex.

Ο Frontex άρχισε να συντονίζει και να βελτιώνει αυτά τα μέτρα διοργανώνοντας κατάρτιση για το πώς γίνονται αυτές οι ανακρίσεις και απελάσεις με τσάρτερ, και ανταλλάσσοντας προσωπικό. Από το 2006, ο Frontex εμπλέκεται άμεσα στην παροχή βοήθειας για απελάσεις με τσάρτερ (η περιγραφή μιας κοινά οργανωμένης πτήσης από τη Γερμανία υπάρχει εδώ: <http://www.zeit.de/2008/03/Abschiebeflug>). Το 2009, ο Frontex συντόνισε και εν μέρει χρηματοδότησε 32 «κοινές επιχειρήσεις επαναπατρισμού» τουλάχιστον 1570 ατόμων. Αυτό σημαίνει τριπλασιασμό των κοινών απελάσεων σε σχέση με το 2007. Οι περισσότερες από τις πτήσεις κατευθύνθηκαν προς αφρικανικές χώρες όπως η Νιγηρία, το Καμερούν και η Γκάμπια, μερικές στο Κοσσυφοπέδιο και την Αλβανία, ενώ η Βρετανία και η Γαλλία επιχειρήσαν επίσης κοινές απελάσεις προς το Ιράκ και το Αφγανιστάν.

Το 2009, ο Frontex δαπάνησε 5,25 εκατομμύρια ευρώ για «Συνεργασία σε θέματα επαναπατρισμού», εκ των οποίων 1,7 εκατ. ευρώ χρησιμοποιήθηκαν σε ανακρίσεις για την ταυτοποίηση μεταναστών προκειμένου να τους δοθούν ταξιδιωτικά έγγραφα. Το 2010, ο προϋπολογισμός αυτός αυξήθηκε σε 9.341 εκατ. ευρώ, ενώ ο Frontex θέλει να οργανώσει διπλάσιες από κοινού απελάσεις απ' ό,τι το 2009 και σχεδιάζει να αγοράσει δικά του αεροπλάνα.

Στην Ελλάδα, ο Frontex το 2009 ξεκίνησε ένα σχέδιο «δη-

μιουργίας ικανοτήτων» για επιστροφή μεταναστών, που ονομάζεται Αττική. «Στόχος του έργου είναι να παράσχει βοήθεια κατά την ταυτοποίηση, την χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων και τον επαναπατρισμό υπηκόων τρίτων χωρών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα. Επίσης, δόθηκε έμφαση στην ανάπτυξη εθνικών διαδικασιών επαναπατρισμού, στην ενίσχυση της τεχνογνωσίας και τη βελτίωση της συνεργασίας με τρίτες χώρες. Το πιλοτικό σχέδιο διήρκεσε τρεις μήνες, κατά τους οποίους στήθηκε ένα πλήρως επιχειρησιακό Κέντρο Συντονισμού Επαναπατρισμών, προωθήθηκε η συνεργασία με τις πρεσβείες της Νιγηρίας και της Γεωργίας και η διαδικασία ταυτοποίησης λειτουργούσε ομαλά. Η Ελλάδα εγκαινίασε τη συμμετοχή της σε κοινές επιχειρήσεις επαναπατρισμού προς τη Νιγηρία και τη Γεωργία, με 22 επαναπατριθέντες. Το έργο θα συνεχιστεί κατά το 2010». Σε ελληνικά νησιά όπως η Λέσβος και η Σάμος, υπάλληλοι του Frontex μεταμφιεσμένοι σε δημοσιογράφους, ακτιβιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή μεταφραστές, προσπαθούν να ανακαλύψουν και/ή να μεταβάλλουν την εθνικότητα μετα-

ναστών χωρίς χαρτιά ή να αυξήσουν τεχνητά την ηλικία των ανηλίκων, ώστε να είναι δυνατό να απελαθούν. Το νέο στοιχείο είναι ότι αυτός ο «έλεγχος ασφαλείας» γίνεται ήδη πριν οι μετανάστες μπορέσουν να υποβάλουν αίτηση για άσυλο, πράγμα που σημαίνει ότι έχει γίνει μια πρώτη διαλογή όσων είναι ανεπιθύμητοι στην Ευρώπη ώστε να απελαθούν άμεσα κατά την άφιξή τους. Οι κυβερνήσεις παριστάνουν ότι με αυτό τον τρόπο τηρούν τις προϋποθέσεις των διεθνών συμφωνιών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά στην ουσία πρόκειται απλώς για έναν εκσυγχρονισμό του κατασταλτικού και επιλεκτικού μεταναστευτικού καθεστώτος, 126 από τους 150 μετανάστες στο κέντρο κράτησης της Σάμου ξεκίνησαν απεργία πείνας στις 12 Απριλίου 2010, ενάντια σε αυτά τα μέτρα και ενάντια στον ξυλοδαρμό ενός πρόσφυγα από τους φρουρούς.

Ενάντια στις πολιτικές αυτές, οργανώσεις σε διάφορες χώρες της ΕΕ καλούν σε μια Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Δράσης κατά της Μηχανής Απελάσεων από 1 έως 6 Ιουνίου 2010.

Nobordercamp Azadi* στη Λέσβο, 2009

Τόσο ο χρόνος όσο και ο τόπος της κατασκήνωσης NoBorder στην Ελλάδα ήταν προσεκτικά επιλεγμένοι. Η Λέσβος είναι κομβικό σημείο του εξωτερικού συνοριακού καθεστώτος της ΕΕ: κάθε βράδυ έφταναν νέα σκάφη προσφύγων και το κέντρο κράτησης της Παγανής ήταν υπερπλήρες επί εβδομάδες. Έλληνες συνοροφύλακες και προσωπικό του Frontex περιπολούσαν όλο το εικοσιτετράωρο. Περίπου 600 ακτιβιστές από πολλές διαφορετικές χώρες ταξίδεψαν στη Λέσβο για την εβδομάδα διαμαρτυρίας πέρυσι τον Αύγουστο.

«Αύριο, όταν θα συνεχίζουμε το ταξίδι μας, θα είμαστε και πάλι πρόσφυγες. Αλλά μέχρι τις τελευταίες στιγμές που περνάμε εδώ απόψε θα είμαστε απλώς άνθρωποι, φίλοι που γιορτάζουν μαζί. Ποιος θα φανταζόταν ότι σε αυτό εδώ το νησί δεν θα ήμασταν υποχρεωμένοι να κρυβόμαστε στο δάσος, αλλά θα μας δινόταν το δώρο να περάσουμε μια νύχτα ελευθερίας ανάμεσα σε φίλους!»

Αυτά τα λόγια λένε πολλά. Είναι τα λόγια ενός νεαρού Αφγανού για την τελευταία νύχτα της κατασκήνωσης NoBorder. Μέσα σε λίγες μέρες το αυτοοργανωμένο «Κέντρο Υποδοχής» έγινε σημείο συνάντησης για μετανάστες χωρίς χαρτιά που μόλις έφταναν και για κρατούμενους που απελευθερώνονταν. Ακτιβιστές NoBorder που ήθελαν να αντιταχθούν πολιτικά στο καθεστώς των συνόρων μπόρεσαν να συναντηθούν με εκείνους, που το ταξίδι τους προς την Ευρώπη ήταν

μια πρακτική αμφισβήτηση αυτών των συνόρων. Μέσα απ' αυτή τη διαδικασία, οι πρόσφυγες και οι ακτιβιστές κατάφεραν να σπάσουν τους γλωσσικούς φραγμούς και να οργανώσουν αμοιβαία υποστήριξη, αλλά και συλλογική πολιτική δράση, για παράδειγμα τη μέρα δράσης κατά του FRONTEX στο λιμάνι. Πρόσφυγες και ακτιβιστές ζωγράφισαν ένα τεράστιο πανώ που έγραφε σε πολλές γλώσσες «ελευθερία μετακίνησης». Ακτιβιστές επιχειρήσαν να περικυκλώσουν την ακτοφυλακή με 50 φουσκωτές βάρκες. Φυσικά η ελληνική ακτοφυλακή είχε την «καλοσύνη» να επιδείξει τη λεπτότητά της, προκαλώντας κύματα που παρέσυραν τις βάρκες των προσφύγων στα ανοιχτά. Ταυτόχρονα ξεκινούσε η διαδήλωση κατά του FRONTEX, έχοντας στην πρώτη γραμμή -μεταξύ άλλων- ακτιβιστές από το Μάλι και τη Μαυριτανία, οι οποίοι στη Δυτική Αφρική βρίσκονται επίσης αντιμέτωποι με τον Frontex.

Μια νεαρή γυναίκα από τη Σομαλία συνόψισε την εμπειρία της ως εξής: «Όταν άφησα τη Σομαλία, άρχισα το ταξίδι μου για να βρω έναν ασφαλέστερο και καλύτερο τόπο για να ζήσω. (...) Τώρα μπορώ να δω πιο καθαρά πώς μοιάζει προς το παρόν η Ευρώπη (...). Μας ρίχνουν σε φρικτές φυλακές και η Ευρώπη στέλνει τα στρατεύματά της να μας πολεμήσουν στη θάλασσα. Ποτέ δεν έχω μάθει τόσα πολλά σε τόσο λίγο χρόνο (...) Άρχισα το δεύτερο ταξίδι μου εδώ, βλέποντας όλους τους άλλους που βρίσκονται στις ίδιες βάρκες και παλεύουν να επιβιώσουν και να πάνε παρακάτω. (...) Είχα τη δυνατότητα να δω πώς θα ήταν αν μπαρκάραμε όλοι μαζί για το ταξίδι. Για κάποιο άλλο τόπο που ίσως υπάρξει κάπου στο μέλλον».

**Azadi σημαίνει «ελευθερία» στα φαρσί. Η λέξη αυτή φωνάχτηκε καθημερινά ως σύνθημα στο στρατόπεδο εγκλεισμού της Παγανής, όπου κρατούνταν εκατοντάδες Αφγανοί νέοι άνδρες και οικογένειες. Περισσότερες πληροφορίες και αναφορές για το nobordercamp της Λέσβου μπορείτε να βρείτε στο <http://lesvos09.antira.info> και στο <http://transact.noblogs.org/post/2009/10/06/shut-down-pagani-azadi-english-version>*

Όχι στο πρόγραμμα της Στοκχόλμης! Διαμαρτυρία στις Βρυξέλλες τον περασμένο Δεκέμβριο

«Δεν χρειαζόμαστε άλλο ένα πενταετές πρόγραμμα θανάτου και φυλακίσεων! Ζητάμε προστασία για τους πρόσφυγες και δικαιώματα για τους μετανάστες, και όχι ένα βάνουσο καθεστώς συνόρων της ΕΕ!» Αυτά ήταν τα βασικά αιτήματα μιας μικρής διαδήλωσης μπροστά από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενάντια στην έγκριση του επόμενου 5ετούς πλαισίου για θέματα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων. Ένα σύνολο ομιλητών με διεθνή σύνθεση κατήγγειλε το νέο πρόγραμμα ως «οδικό χάρτη» για ένα αυστηρότερο καθεστώς επιτήρησης και ελέγχου που κλιμακώνει το θανασιμο συνοριακό καθεστώς σε έναν πραγματικό πόλεμο, ενισχύοντας το ρόλο του Frontex στη στρατιωτικοποίηση των συνόρων. Με αναφορές στους καθημερινούς αγώνες των προσφύγων και των μεταναστών ενάντια στον αποκλεισμό και την εκμετάλλευση, ενάντια στην κράτηση και τις διακρίσεις, διακηρύξαμε ότι χρειαζόμαστε μια άλλη Ευρώπη σε έναν κόσμο με παγκόσμια ίσα δικαιώματα σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο. Βλ. την έκθεση στο http://www.noborder.org/archive_item.php?id=461

1η Μαρτίου: η απεργία ως το παρόν και το μέλλον των αντιρατσιστικών αγώνων

Η 1η Μαρτίου υπήρξε σημαντική ημέρα για τους μεταναστευτικούς αγώνες στην Ευρώπη. Όλα ξεκίνησαν με τη γαλλική «μέρα χωρίς μετανάστες», που θύμιζε το «Μεγάλο Αμερικανικό Μποϊκότάζ» του 2006, όταν εκατομμύρια μετανάστες στις ΗΠΑ διαδήλωσαν κατά του αντι-μεταναστευτικού νόμου. Στην Ιταλία, μια ομάδα από γυναίκες, μετανάστριες και Ιταλίδες, υιοθέτησε την ιδέα, και στη συνέχεια τις ακολούθησαν συλλογικότητες μεταναστών, αυτόνομες ομάδες, αντιρατσιστικές κινήσεις και άνθρωποι που συμμετείχαν για πρώτη φορά σε μεταναστευτικούς αγώνες. Μετά τις ταραχές στο Rosarno, η 1η Μαρτίου ήταν άλλη μια απάντηση στο θεσμικό ρατσισμό.

Δημιουργήσαμε το «Coordinamento per il Lavoro migrante in Italia», που περιλάμβανε πολλές αυτόνομες συλλογικότητες, για να προωθήσουμε την ιδέα της απεργίας. Παρά τους δισταγμούς ή και την ανοικτή αντίθεση μέρους του κινήματος και των συνδικάτων σε σχέση με μια απεργία ενάντια στο νόμο Μπόσι-Φίνι (το νόμο που συνδέει την άδεια διαμονής με τη σύμβαση εργασίας), οργανώθηκαν συνελεύσεις με μετανάστες και Ιταλούς εργαζομένους και εκπροσώπους των συνδικάτων. Πολλοί Ιταλοί εργαζόμενοι κατανόησαν ότι η δυνατότητα απέλασης και ο νόμιμος εκβιασμός των μεταναστών αποτελεί απειλή για όλους τους εργαζομένους· η διάβρωση των ελευθεριών των μεταναστών μέσω του «ασφαλιστικού νόμου» είναι μια απειλή για την ελευθερία του καθενός. Η προοπτική μας ήταν διεθνική, τόσο επειδή οι μεταναστευτικοί νόμοι έχουν ευρωπαϊκή διάσταση όσο και επειδή οι ίδιοι οι μεταναστευτικοί εργατικοί αγώνες είναι διεθνικοί ως προς την ουσία τους.

Την 1η Μαρτίου, στην απεργία της μεταναστευτικής εργασίας μετείχαν δεκάδες εργοστάσια και άλλοι χώροι εργασίας. Οι απεργοί, με την υποστήριξη του συνδικάτου τους ή χωρίς αυτή, συσπειρώθηκαν σε διαδηλώσεις 10.000 ανθρώπων στη Μπρέσια και τη Μπολόνια. Μεγάλες διαδηλώσεις έγιναν και σε άλλες ιταλικές πόλεις, όπως το Μιλάνο και η Νάπολη.

Μετά από αυτή την απεργία που οργανώθηκε πέρα και έξω από συνδικαλιστική εκπροσώπηση, πιστεύουμε ότι η απεργία της μεταναστευτικής εργασίας είναι ένα νέο είδος απεργίας· ότι η απεργία θα πρέπει να είναι το παρόν και το μέλλον των αντιρατσιστικών αγώνων.

Βλ. επίσης: «10 θέσεις για τη μεταναστευτική εργασία» <http://lavoromigrante.splinder.com>
και www.coordinamentomigranti.splinder.com για εικόνες και ρεπορτάζ από την απεργία στη Μπολόνια